

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Hudecová Libuše.

Dostupné ze Školského portálu Karlovarského kraje www.kvkskoly.cz, materiál vznikl v rámci projektu Gymnázia Cheb s názvem Rozvoj školského portálu Karlovarského kraje

ČÁRKA VE VĚTĚ JEDNODUCHÉ

Pravidla, příklady

ČÁRKU PÍŠEME, ČÁRKOU ODDĚLUJEME:

1. Několikanásobné větné členy
2. Oslovení
3. Cítoslovce a částice
4. Samostatný větný člen
5. Vsuvku
6. Přívlastek volný
7. Přístavek

- nejsou-li spojeny spojkami **a, i, ani, nebo** ve významu slučovacím:

Př.: Stůl zdobila mísa s jablky, pomeranči, grepy a banány.

2. OSLOVENÍ

- může stát na začátku, uprostřed i na konci věty
- s větou obsahově souvisí, ale není jejím větným členem
- vždy se z věty vydělí čárkou (čárkami)

*Př.: **Honzo**, ozvi se mi brzy!*

*Přejete si něco, **Vaše Veličenstvo**?*

*Rádi bychom vás, **milí diváci**, přivítali na dnešním přestavení.*

3. CITOSLOVCE + ČÁSTICE

- citoslovce i částice oddělujeme, pokud nejsou větným členem

*Př.: **Fuj**, vůbec mi to nechutná!*

***Ano**, pojedu s vámi.*

4. SAMOSTATNÝ VĚTNÝ ČLEN

- je postaven mimo větu – kvůli zdůraznění či citovému zabarvení
- ve větě na něj obvykle odkazuje zájmeno či příslovce (nahrazuje jej)

*Př.: **Pavel**, ten si věděl vždycky se vším rady.*

*Bylo tam opravdu krásně, **u nás v Krkonoších**.*

5. VSUVKA

- poznámka k obsahu věty
- slovní výraz, či dokonce celá věta
- s textem věty souvisí jen obsahově, nikoliv mluvnicky

Př.: Přihodilo se to, alespoň podle mého mínění, zcela zbytečně.

Povězte mi, buďte tak laskava, jak se dostanu na nádraží.

6. VOLNÝ PŘÍVLASTEK

- rozvitý přívlastek shodný
- postavený za podstatné jméno
- můžeme ho vynechat bez toho, že bychom tím porušili význam výpovědi
- dané podstatné jméno **NEURČUJE**, jen **DOPLŇUJE** další informace

*Př.: Holmes, **pokuřující klidně ze své dýmky**, začal nahlas rozvíjet šokující dedukci.*

7. PŘÍSTAVEK

- **znovu pojmenovává** už zmíněnou skutečnost a dodává o ní nové informace
- stojí za svým řídícím větným členem
- nejčastěji stojí za podstat. jm., v tom případě ho lze vnímat jako přívlastek shodný – obvykle rozvitý
- lze ho však také určit stejně jako větný člen, za nímž stojí a s nímž je v tzv. přístavkovém vztahu.
- jeho základem je nejčastěji podstatné jméno

*Př.: Antonín Dvořák, **ve světě nejproslulejší český skladatel**, miloval svou vlast a vždy ho to táhlo z ciziny domů.*

*Včera, **v den mých narozenin**, mi bylo nádherně.*

ČÁRKU NEPÍŠEME, ČÁRKOU NEODDĚLUJEME:

1. Několikanásobné větné členy spojené spojkami **a, i, ani, nebo, či** ve významu slučovacím
2. Členy ustálených spojení
3. Různé předměty v samostatných skladebních dvojicích
4. Stejnorodá příslovečná určení v samostatných skladebních dvojicích
5. Těsné přívlastky
6. Větné členy spojené spojkami **jako, jakožto, než**
7. Citoslovce s platností větného členu
8. Větné členy spojené spojkami **aneb, čili, neboli**
9. Pozdrav od oslovení v dopise
10. Údaje o místě a času v dopise
11. Postupně rozvíjející přívlastky

1. NĚKOLIKANÁSOBNÉ VĚTNÉ ČLENY

oddělené spojkou a, i, ani, nebo, či v poměru slučovacím

Př.: Přišel dědeček i babička.

2. USTÁLENÁ SPOJENÍ

**Př.: držet se *zuby nehty*, slibovat *hory doly*, široko daleko
nebylo živáčka**

3. RŮZNÉ PŘEDMĚTY V SAMOSTATNÝCH DVOJICÍCH

Př.: Napsal **dopis babičce**. Půjč **mi pero**.

4. STEJNORODÁ PŘÍSLOVEČNÁ URČENÍ

*Př.: Udělám to **příští rok na jaře**.*

***Zítř odpoledne** vás navštívíme.*

5. PŘÍVLASTEK TĚSNÝ

- rozvitý přívlastek shodný
- stojí za podstatným jménem
- na rozdíl od přívlastku volného je **URČUJÍCÍ** - přesně vymezí konkrétní podstatné jméno
- nelze ho vynechat, aniž by výpověď ztratila svůj smysl
- *Př.: Do sborovny školy se dostaví žáci **zajímající se o studijní pobyt v zahraničí.***

6. VĚTNÉ ČLENY SPOJENÉ SPOJKAMI **JAKO, JAKOŽTO, NEŽ**

- *slouží k přirovnání či srovnání*
- *Př.: Je **mladší než naše maminka.***
*Je **statný jako dub.***

7. CITOSLOVCE JAKO VĚTNÉ ČLENY

*Př.: Žába **žbluňk** do rybníka.*

*Stadionem se neslo radostné **hurá**.*

8. VĚTNÉ ČLENY SPOJENÉ SPOJKAMI ANEB, ČILI, NEBOLI

*Př.: Prase **aneb** jak jsme chovali domácí zvíře.*

*předmět **čili** atribut*

*homonymum **neboli** slovo souzvučné*

9. POZDRAV OD OSLOVENÍ
V DOPISE

Př.: Ahoj Honzíku,
přečti si naši pozvánku a určitě přijed'.

10. ÚDAJE O MÍSTĚ A ČASU V DOPISE

Př.:

V Chebu 6. dubna 2012

Praha 21. 5. 2012

11. POSTUPNĚ ROZVÍJEJÍCÍ PŘÍVLASTKY

**Př.: všichni naši známí zpěváci
nová mateřská školka**